

for sit Bedkommende ikke vil tage den tilbage; men vi have mangfoldige Erfaringer for, hvor ofte et Ministerium skifter, og det kunde derfor vel være, at hvad den nuværende Kirke-minister ikke tænker paa at tage tilbage, kan hans Eftermand tage tilbage. Selv om man imidlertid ikke behøvede at frygte herfor, vilde jeg dog glæde mig ved at have slaaet fast ved Lov, hvad der nu staaer løst i den kongelige Anordning, ikke alene, fordi det saaledes stod fastere, men ogsaa fordi jeg for mit Bedkom-mende aldrig ret har kunnet betragte den om-talte kongelige Anordning som lovlig, og jeg ønsker derfor i en dobbelt Forstand at gjøre den lovlig ved at faae denne Lov istedetfor den. Sdet den ærede Kirkeminister sagde dette, vilde han tillige give den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 4de Valgkreds en Underretning, en Paamindeelse, hvortil den samme ærede Rigs-dagsmand dog ganske vist ikke trænger, og det fore-kommer mig desuden, at det, den ærede Kirke-minister udtalte, heller ikke var ganske rigtigt. Han mindede om, at selv om et Lovforslag var vedtaget af begge Rigsdagens Afdelinger, var det derfor endnu ikke Lov, men at det desuden trængte til den kongelige Stadsfæstelse, og at vi ikke kunde faae Loven anderledes, end Hans Majestæt vilde tage den. Den ærede Kirke-minister vil ikke tage mig det fortrydeligt op, naar jeg siger, at jeg ikke troer, det var ganske rigtigt eller ganske klogt, saaledes at indblande Hans Majestæt i Lovens Forhandling og paa en Maade at sige os: Det nytter ikke, at I vedtage en saadan Lov, thi Hans Majestæt giver den ikke sin Stadsfæstelse, og I kunne dog ikke komme videre, end Hans Majestæt vil. Dertil tillader jeg mig at svare, at den con-stitutionelle Konge altid vil, hvad hans Folk vil, og naar dette gjentagende Gange har er-kæret at ville have en saadan Lov, fordi det trænger til den, kan jeg ikke troe, at Kongen vil modsætte sig den, om ogsaa hans Minister gjør det. Efter min Opfattelse vilde altsaa den ærede Kirkeminister have rettet den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 4de Valgkreds paa en rigtigere Maade, hvis han havde sagt, at der, naar en Lov er vedtagen af begge Rigsdagens Afdelinger, kræves endnu Et, nem-lig en Minister, som vil anbefale den til Kon-

gens Underskrift. En saadan Minister synes det virkelig, efter den ærede nuværende Kirke-ministers Udtalelse, at vi kunne komme til at trænge til, forinden vi faae Loven saaledes ud-given, som den blev indbragt i Landsthinget, og som jeg glædede mig ved, at den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 4de Valgkreds bebudede, at han vilde omændre den os fore-liggende Lov; men jeg kan dog ikke tvivle om, at vi maae faae en saadan Minister, om ikke idag, saa imorgen, og det skulde ikke undre mig, om den ærede nuværende Kirkeminister selv, til Trods for, hvad han har udtalt, kunde komme til den Overbeviisning, og det maaskee endog meget snart, at han ikke alene kunde men burde og derfor ogsaa vilde forelægge Hans Majestæt en saadan Lov til Underskrift. Jeg tilstaaer for mit Bedkommende — eller jeg tilstaaer det ikke, thi jeg gjentager kun nu, hvad jeg har sagt de fire eller fem sidste Kirke-ministre, og hvad jeg ogsaa skal tillade mig at sige den nærværende — at en Kirkeminister i mine Tanker er ikke alene en aldeles overflødig, men er en absolut skadelig Person, da det, han har at varetage, retlig burde varetages af Ju-stitusministeren. Jeg maa dog bede om, at man vel mindes, at det er Kirkeministerens Unød-vendighed og Skadelighed, hvorom jeg udtaler mig, men ikke Underviisningsministerens, thi det er noget heelt Andet. Naar vi imidlertid have en Kirkeminister, naar vi hidtil ikke have kunnet blive frie for ham, og maaskee heller ikke saasnart blive det, er det dog naturligtvis ønskeligt, at han er saalidt skadelig som muligt, og at han gjør saamegen Gavn, som muligt, men dette troer jeg, han vil gjøre, naar han erin-drer, at han er den saakaldte Folkekirkens Minister. Han behøver ikke at tilhøre Folkekirken eller nogensomhelst bestemt Kirke, men Folkekirken er isølge Grundloven — hvad den ikke burde være — den herskende Kirke, hvorfor det ganske særligt er dens Tarev, han i Egenkab af Kirke-minister skal see paa. Det maa da imidlertid ogsaa hurtigt gaae op for ham, at det Eneeste, der kan tjene til Folkekirkens Tarev, er idet-mindste saamegen Frihed, som man har uden-for den; thi har man fuld Frihed udenfor Folkekirken og er man svinebunden i den, be-tænker man sig saameget mindre paa at træde